

شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه
(سهامی عام)

تاریخ:

شماره:

بسمه تعالی

گزارش عملکرد صندوق تضمین تسویه دوره اول فعالیت - سه ماهه دوم سال نو و دو یک

پائیز ۱۳۹۱

دفتر مرکزی

تهران - بلوار کشاورز - خیابان شهید نادری - نبش خیابان ایتالیا - پلاک ۱۳
تلفن: ۸۸۹۷۱۵۳۵

www.csdiran.com

info@csdiran.com

تاریخ:

شماره:

بسمه تعالی

فهرست مندرجات

۱. مقدمه ۳
۲. منابع صندوق تضمین در دوره سه ماهه دوم سال نود و یک ۴
 - ۱.۲. متغیر P ۴
 - ۲.۲. متغیر P' ۵
 - ۳.۲. متغیر A ۵
 - ۴.۲. متغیر حداقل سهم مشارکت اعضا ۶
 - ۵.۲. متغیر جریمه ثابت a تأخیر در پرداخت مبلغ بدهکاری تسویه ۶
 - ۶.۲. متغیر جریمه ثابت تأخیر در پرداخت سهم مشارکت ۶
۳. ترکیب دارایی های صندوق تضمین تسویه در دوره سه ماهه دوم سال نود و یک ۷
۴. درآمدها و هزینه های صندوق تضمین در دوره سه ماهه دوم سال نود و یک ۷
۵. روزهای بدون نکول ۹
۶. زمان تأخیر در پرداخت وجوه بدهکاری تسویه توسط اعضا قبل و بعد از تشکیل صندوق تضمین ۹
۷. زمان پرداخت وجه به اعضا بستانکار از سوی اتاق پایاپای پس از تشکیل صندوق تضمین ۱۲
۸. مبلغ نکول ها ۱۳
۹. تعداد کارگزارانی که در یک روز نکول داشته اند ۱۶
۱۰. مبلغ جریمه های اخذ شده از اعضا ۱۷

بسمه تعالی

۱. مقدمه

صندوق تضمین تسویه معاملات بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران با اتفاق نظر فعالان بازارهای مربوطه، با هدف پوشش ریسک نقدینگی فرآیند تسویه معاملات بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران، با تصویب دستورالعمل آن از سوی هیئت مدیره محترم سازمان بورس و اوراق بهادار، تشکیل گردید و از دوره سه ماهه دوم سال نود و یک فعالیت خود را در شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه (سهامی عام) آغاز نمود. این دوره فعالیت که از تاریخ ۱۳۹۱/۵/۷ تا ۱۳۹۱/۶/۳۱ به طول انجامید، نتایجی که در پی خواهد آمد را در برداشت.

کارگزاران بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران که هم اکنون مسئولیت تسویه معاملات خود را به عنوان عضو پایاپای برعهده دارند، موظفند خالص وجوه بدهکاری ناشی از معاملات خود را تا ساعت ۱۲ روز تسویه که سه روز کاری برای معاملات سهام و یک روز کاری برای معاملات اوراق مشارکت پس از معامله می باشد، به حساب اتاق پایاپای واریز نمایند. سپس اتاق پایاپای از این محل، وجوه اعضاء بستانکار فرآیند تسویه معاملات را پرداخت می نماید و فرآیند تسویه به شرط موجود و کافی بودن وجه تکمیل می گردد. در غیر این صورت، به دلیل اینکه تعهدات اعضاء اتاق پایاپای به ازای خریدها و فروش هایشان (بدهکاری ها و بستانکاری ها) خالص می گردد، کمبود وجه، فرآیند تسویه و پرداخت به اعضاء بستانکار را حتی به ازای مبالغ جزئی به تأخیر (تا پایان روز تسویه و یا در مواردی روزهای بعد) می اندازد. لذا با تأسیس صندوق تضمین تسویه که از سهم مشارکت کلیه اعضا به نسبت فعالیت پایاپایشان در دوره سه ماهه گذشته حاصل می گردد، منابعی حاصل می گردد که در صورت کسری وجه در موعد مقرر تسویه طبق مقررات جهت تسهیل امور تسویه مورد استفاده قرار می گیرد و عضو بدحساب جریمه می گردد. این جریمه که بخش نقدی آن به صورت ساعتی محاسبه می گردد، انگیزه ای برای اعضا محسوب می شود تا وجوه بدهکاری خود را هرچه سریعتر به اتاق پایاپای واریز نمایند تا اگر مبلغ نکول اعضاء بیش از منابع موجود صندوق تضمین باشد، گردش صندوق امکان پذیر و فرآیند تسویه نیز زودتر تکمیل گردد. در انتهای هر دوره پیش بینی شده است، مجموع جرایم اخذ شده طی دوره به نسبت مشارکت اعضاء در منابع صندوق تضمین میان ایشان، به همراه سود سرمایه گذاری های احتمالی منابع صندوق تضمین، تقسیم گردد.

تاریخ:

شماره:

بسمه تعالی

۲. منابع صندوق تضمین در دوره سه ماهه دوم سال نود و یک

منابع صندوق تضمین وفق ماده ۷ دستورالعمل و مطابق مصوبات کمیته صندوق تضمین (کمیته موضوع ماده ۲ دستورالعمل) برای دوره سه ماهه دوم سال نود و یک به شرح زیر محاسبه و طی مهلت قانونی از سوی کلیه اعضاء پرداخت گردید.

خلاصه تصمیمات کمیته صندوق تضمین برای سه ماهه دوم سال ۱۳۹۱

سهام	اوراق مشارکت	
%۹۴	%۹۳	P
%۹۰	%۱۰۰	P'
۱	۱	A

منابع صندوق تضمین تسویه ۲۴,۳۲۰,۱۲۵,۵۸۳ ریال

- حداقل سهم مشارکت اعضا: ۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال.
- جریمه ثابت تأخیر در پرداخت مبلغ بدهکاری تسویه: ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال.
- جریمه ثابت تأخیر در پرداخت یا تکمیل مبلغ سهم مشارکت: ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال.

جزئیات متغیرهای فوق به شرح زیر تعیین گردیده اند:

۱.۲. متغیر P

متغیر P، موضوع ماده ۷ دستورالعمل، جهت برآورد منابع صندوق تضمین مورد استفاده قرار می گیرد و درصدی از موارد پایاپای کلیه اعضا را در بردارد که اتاق پایاپای بر اساس خبرگی در امور

بسمه تعالی

تسویه پیش بینی می نماید با احتساب هزینه های مربوط به حبس دارایی ها در صندوق، پوشش نکول این موارد برای کلیه ذینفعان درگیر در فرآیند تسویه مقرون به صرفه خواهد بود. با توجه به بررسی های صورت گرفته از سوی شرکت سپرده گذاری منابع متناظر با عدد ۹۶ درصد در شرایط جاری، به خوبی تکافوی نیازمندی های فرآیند تسویه را می نماید. این عدد در جلسه پیشنهاد گردید و منابع و سهم مشارکت اعضا متناظر با این رقم مورد بحث و بررسی قرار گرفت. نماینده اعضا در کمیته با توجه به اینکه سه ماهه جاری دوره اول راه اندازی صندوق تضمین است و بعضی از اعضا قادر به مشارکت یکباره در صندوق تضمین نمی باشند پیشنهاد کاهش سطح خدمت اتاق پایاپای به ۹۳ و ۹۴ درصد به ترتیب برای بازارهای اوراق مشارکت و سهام را ارائه نمودند که پس از بررسی مورد موافقت و تصویب کمیته قرار گرفت.

۲.۲. متغیر P^*

جهت تعیین متغیر P^* ، موضوع ماده ۷ دستورالعمل که جهت تسهیم منابع میان اعضا و تعیین سهم مشارکت هر یک بر مبنای P^* درصد پایینی فعالیت پایاپای هر عضو استفاده می گردد، در مورد سهام با توجه به اینکه معاملات عمده بازار سهام روش تسویه و ضمانت خاص خود را دارند و خارج از اتاق پایاپای تسویه می گردند، با تعیین و تصویب میزان ۹۰ درصد برای این متغیر کلیه معاملات این چنینی برای کلیه اعضا حذف می گردند.

جهت تعیین متغیر P^* در مورد اوراق مشارکت، محدودیت مشابه آن چه که در بازار سهام ذکر شد وجود ندارد و بیشترین حجم بدهکاری را می توان جهت تعیین سهم مشارکت اعضا مورد استفاده قرار داد. لذا این متغیر در این بازار برابر ۱۰۰ درصد در نظر گرفته و تصویب شد.

۳.۲. متغیر A

متغیر A ، موضوع ماده ۷ دستورالعمل، نیز به عنوان تعداد روز- عضو با فعالیت پایاپای حداکثر Dp که اتاق پایاپای با توجه به داده های تاریخی دوره قبل آمادگی جبران نکول احتمالی آن ها را دارد تعیین می گردد. با توجه به اینکه دوره جاری اولین دوره فعالیت صندوق می باشد این عدد برابر یک تعیین و تصویب گردید.

بسمه تعالی

۴.۲. متغیر حداقل سهم مشارکت اعضاء

از آن جا که محاسبات مربوط به سهم مشارکت اعضا پایاپای بر مبنای حجم فعالیت ایشان صورت می پذیرد و برخی از کارگزاران دارای حجم بسیار پایینی در امور پایاپای می باشند برای این دسته از کارگزاران مطابق تبصره ۱ ماده ۷ دستورالعمل، حداقل سهم مشارکت تعیین می گردد. با توجه به بحث و بررسی های صورت گرفته در کمیته صندوق تضمین در این خصوص مبلغ ۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان حداقل سهم مشارکت تعیین و مصوب گردید.

۵.۲. متغیر جریمه ثابت a تأخیر در پرداخت بدهکاری تسویه

از آن جا که تسویه معاملات بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران به صورت خالص میان اعضا صورت می گیرد، کمبود حتی یک ریال نیز موجب انجام نشدن فرآیند تسویه خواهد بود. بنابراین طبق ماده ۱۲ دستورالعمل، جریمه ثابت تأخیر در پرداخت بدهکاری جهت جلوگیری از بروز نکول های کوچک و مکرر مبلغ ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال در نظر گرفته و تصویب شد.

۶.۲. متغیر جریمه ثابت تأخیر در پرداخت سهم مشارکت

جهت جلوگیری از تأخیر در تشکیل و تکمیل منابع صندوق تضمین جریمه ثابتی برای تأخیر در پرداخت یا تکمیل سهم مشارکت های کوچک پیش بینی شده است که طبق بررسی صورت گرفته مبلغ ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال در این خصوص طبق تبصره ماده ۱۲ دستورالعمل، مورد تصویب قرار گرفت.

تاریخ:

شماره:

بسمه تعالی

۳. ترکیب دارایی های صندوق تضمین تسویه در دوره سه ماهه دوم سال ۱۳۹۱

منابع صندوق تضمین تسویه برای دوره سه ماهه دوم سال ۱۳۹۱ به صورت وجه نقد در حساب بانکی سپرده کوتاه مدت نزد بانک ملی ایران شعبه بورس اوراق بهادار نگهداری گردید.

ترکیب دارایی های صندوق در تاریخ ۱۳۹۱/۶/۳۱

شرح	مبلغ (ریال)	درصد سود سالانه	درصد از کل منابع صندوق
سپرده کوتاه مدت شماره* نزد بانک ملی ایران ۰۲۱۵۹۰۰۴۶۳۰۰۶	۲۴,۳۲۰,۱۲۵,۵۸۳	%۷	%۹۸.۳
سپرده کوتاه مدت شماره** نزد بانک ملی ایران ۰۲۱۵۹۰۰۴۵۶۰۰۶	۴۱۷,۰۴۶,۷۲۱	%۷	%۱.۷
جرایم دریافتی***	۱۱,۹۶۸,۵۲۳	-	-
جمع منابع صندوق	۲۴,۷۴۹,۱۴۰,۸۲۷		%۱۰۰

* سهم مشارکت اعضا در صندوق تضمین تسویه.

** جرایم اخذ شده از کارگزاری که تعهدات خود را به موقع ایفا ننموده اند.

*** رقم ۱۱,۹۶۸,۵۲۳ ریال مربوط به جرایم کارگزاران است که تا تاریخ تهیه گزارش وصول گردیده است.

۴. درآمدها و هزینه های صندوق تضمین

همان طور که در بخش قبل بدان اشاره شد، منابع صندوق تضمین در حساب سپرده کوتاه مدت با نرخ سود سالانه هفت درصد نگهداری گردید. سود کسب شده به نسبت مشارکت هر یک از اعضا در منابع صندوق تضمین به نسبت مدت زمان فعالیت صندوق، میان اعضا تقسیم می گردد. همچنین همان طور که در بخش مبلغ جریمه های اخذ شده از اعضا خواهد آمد، جرایم اخذ شده به نسبت مشارکت اعضا در منابع صندوق تضمین هنگام محاسبات دوره جدید صندوق تضمین میان اعضا تقسیم گردید.

دوره سه ماهه دوم سال ۱۳۹۱ هزینه ای در بر نداشت.

تاریخ:

شماره:

بسمه تعالی

صورت ریز منابع و مصارف صندوق تضمین تسویه در سه ماهه دوم سال ۱۳۹۱

مبالغ به ریال		شرح
۲۴,۳۲۰,۱۲۵,۵۸۳		سهام مشارکت اعضا
		اضافه می گردد:
		سود سپرده بانکی *
	۴۱۷,۰۴۶,۷۲۱	جرایم نکول دریافت شده از اعضا **
	۱۱,۹۶۸,۵۲۳	جرایم دریافتنی **
۴۲۹,۰۱۵,۲۴۴		جمع درآمدها
		کسر می شود:
		هزینه حسابرسی
		هزینه حقوقی
		کارمزد شرکت سپرده گذاری مرکزی
		جمع هزینه ها
۲۴,۷۴۹,۱۴۰,۸۲۷		کل منابع صندوق تضمین تسویه در تاریخ ۱۳۹۱/۶/۲۸

* پس از پرداخت از سوی بانک به همراه سود دوره بعد تقسیم می گردد.

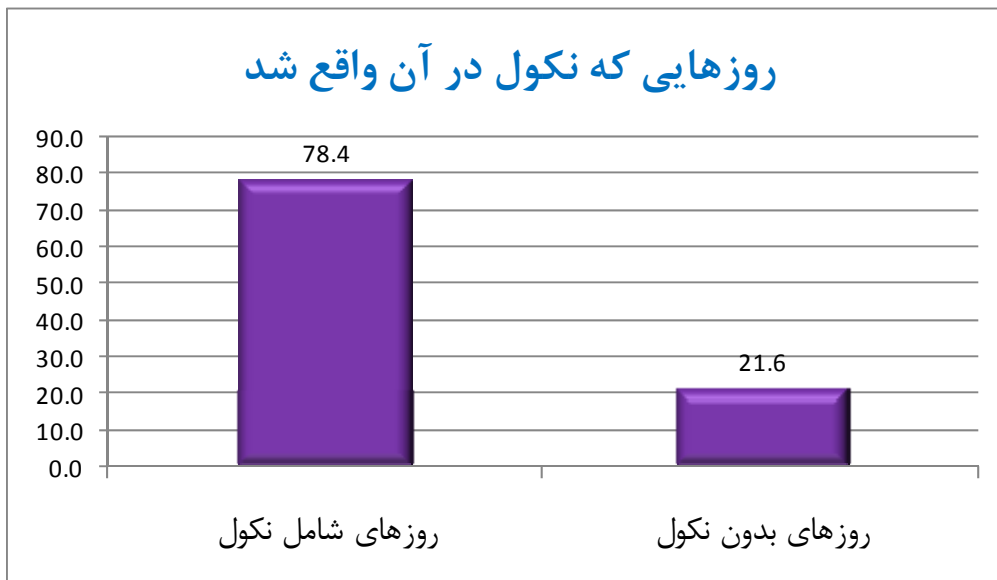
** رقم ۱۱,۹۶۸,۵۲۳ ریال مربوط به جرایم کارگزاران است که تا تاریخ تهیه این گزارش وصول گردیده است. شایان ذکر است به دلیل رعایت زمانبندی مندرج در مقررات، و اعلام و جمع آوری به موقع سهم مشارکت های اعضا، مبنای تسهیم و توزیع جرایم میان اعضا روز بیست و هشتم ماه پایانی هر دوره می باشد. مبلغ جریمه تا تاریخ ۱۳۹۱/۶/۲۸ معادل ۴۱۷,۵۱۰,۸۹۵ ریال بوده است که در محاسبات مربوط به دوره جدید به حساب اعضا به نسبت مشارکت در منابع صندوق تضمین منظور گردید.

بسمه تعالی

۵. روزهای بدون نکول

در طی دوره مذکور (هفتم مرداد ماه تا پایان شهریور ماه) ۳۷ روز تسویه وجود داشته است که از این تعداد در ۲۹ روز معادل ۷۸.۴ درصد روزهای تسویه نکول رخ داده است. ۲۱.۶ درصد روزهای تسویه بدون نکول بوده اند. این امر در شکل زیر نشان داده شده است:

۶. زمان تأخیر در پرداخت وجوه بدهکاری تسویه توسط اعضاء قبل و بعد از تشکیل صندوق تضمین

جدول زیر پراکنندگی زمانی نکول اعضا را قبل و بعد از راه اندازی صندوق تضمین تسویه در بر دارد. همان طور که مشاهده می شود پس از تشکیل صندوق تضمین، زمان تأخیر در پرداخت وجوه بدهکاری تسویه از سوی اعضاء به طور چشمگیری کاهش داشته است:

تاریخ:

شماره:

بسمه تعالی

زمان تأخیر در تسویه معاملات از سوی کارگزاران قبل و بعد از راه اندازی صندوق تضمین تسویه

پس از صندوق تضمین	پیش از صندوق تضمین	
٪۷۱.۶	٪۷.۴	نکول کمتر از یک ساعت
٪۲۰.۴	٪۲۵.۹	نکول بین یک تا دو ساعت
٪۸ *	٪۴۸.۱	نکول بین دو تا سه ساعت
	٪۱۴.۸	نکول سه تا چهار ساعت
	٪۳.۷	نکول بیش از چهار ساعت

* توضیح:

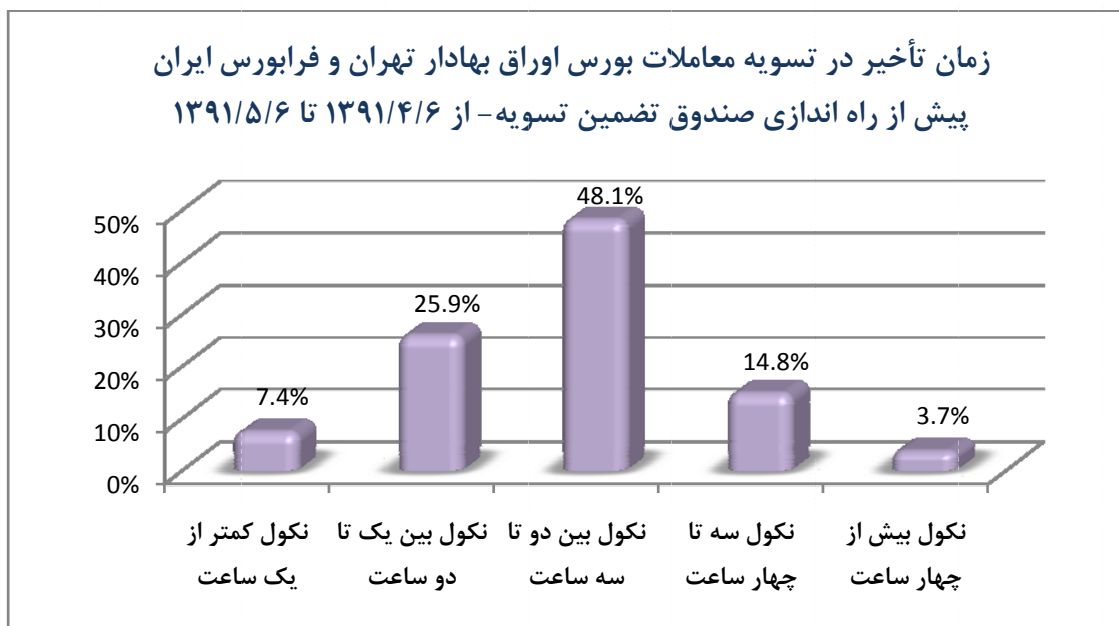
در مورد تأخیرهای بیش از دو ساعت، یک مورد نکول روزانه با مبلغ حدود بیست و دو میلیارد ریال و دو مورد نکول بیش از چهار ساعت با مبلغ پانصد میلیارد ریال رخ داده است که همگی در محدوده منابع صندوق تضمین تسویه بوده اند و فرآیند تسویه با اختلال مواجه نگردید. ترسیم جدول فوق نمودارهای زیر را برای پراکندگی زمان های تأخیر در پرداخت بدهکاری وجوه تسویه قبل و بعد از راه اندازی صندوق تضمین تسویه در بر داشت:

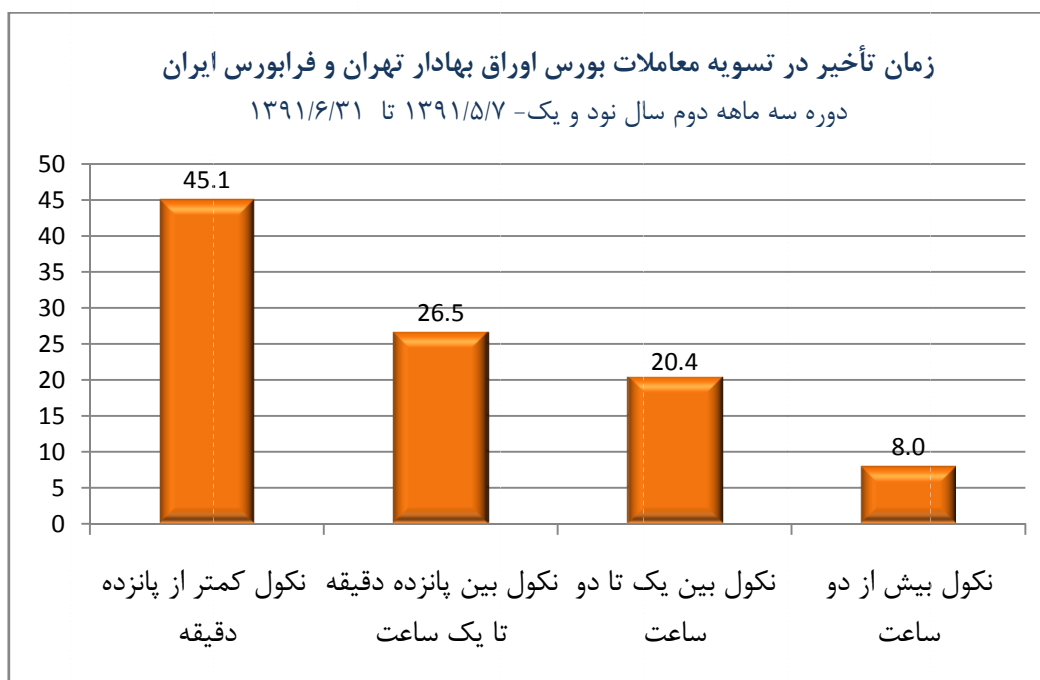
تاریخ:

شماره:

بسمه تعالی

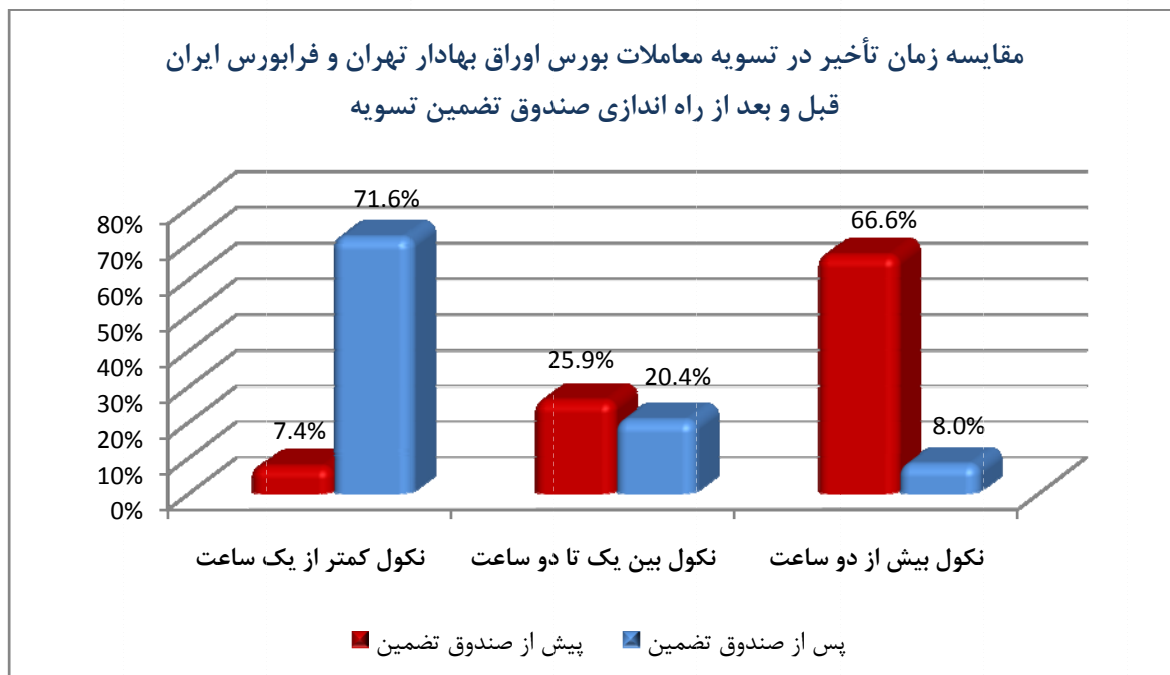
پس از راه اندازی صندوق تضمین تسویه زمان تأخیر در پرداخت بدهکاری وجوه توسط اعضاء مطابق نمودار زیر می باشد:

بسمه تعالی

همان طور که از نمودار و از جمع دو ستون اول پیداست حدود ۷۲ درصد نکول‌ها کمتر از یک ساعت به طول انجامیده است. یک مورد نکول روزانه با ۲۳ ساعت و ۲۷ دقیقه تأخیر و سه مورد نکول بیش از چهار ساعت رخ داده است که با توجه به اینکه همگی در محدوده منابع صندوق تضمین بوده اند، فرآیند تسویه و پرداخت به اعضاء بستانکار با اختلال مواجه نگردید. با کنار هم قرار دادن دو نمودار فوق تصویر بهتری از تفاوت میزان تأخیر در پرداخت وجه بدهکاری تسویه از سوی اعضا قبل و بعد از راه اندازی صندوق تضمین به دست می آید:

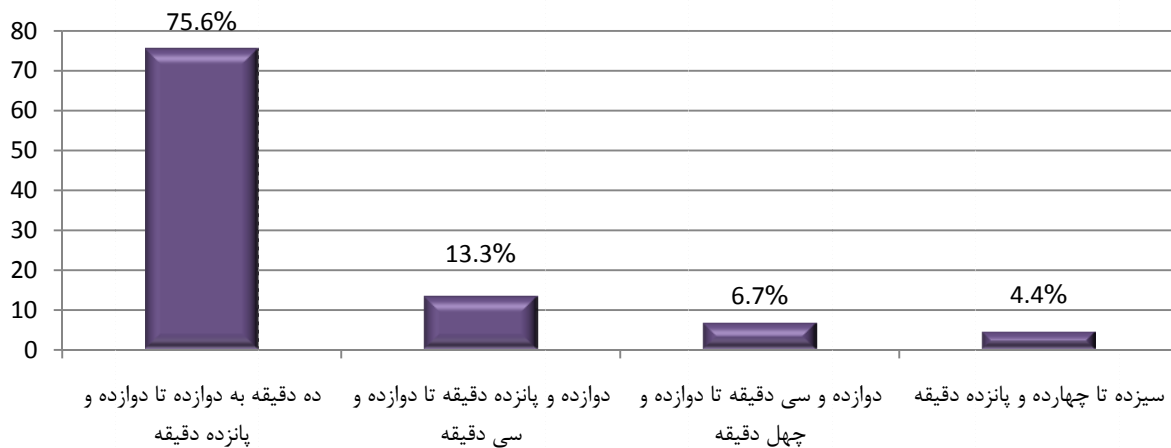
۷. زمان پرداخت وجه به اعضاء بستانکار از سوی اتاق پایاپای پس از تشکیل صندوق تضمین

با توجه به زمان بندی پرداخت وجوه بدهکاری (ناشی از محاسبه ساعتی جرایم) که در بخش قبل ارائه شد و همچنین میزان کفایت منابع موجود صندوق تضمین، پرداخت وجه بستانکاران از سوی اتاق پایاپای شرکت سپرده گذاری به شرح نمودار زیر انجام پذیرفت:

بسمه تعالی

زمان واریز وجه بستانکاران توسط شرکت سپرده گذاری
پس از تاسیس صندوق تضمین تسویه - درصد

در حدود ۷۶ درصد روزهای تسویه، پیش از ساعت ۱۲:۱۵ دقیقه فرآیند تسویه تکمیل و وجه بستانکاران به حساب ایشان واریز گردیده است. همان طور که از نمودار و از جمع سه ستون اول بر می آید، حدود ۹۶ درصد روزهای تسویه، پرداخت وجه به اعضاء بستانکار پیش از ساعت ۱۲:۴۰ صورت گرفته است. تأخیر در تسویه ۴.۴ درصد روزهای تسویه (حداکثر تا ساعت ۱۴:۱۵) به دلیل عدم تکافوی منابع صندوق تضمین می باشد. همان طور که پیشتر اشاره شد نکول های بعد از ساعت ۱۴:۱۵ از جمله یک نکول روزانه و سه نکول بیش از چهار ساعت، همگی در محدوده منابع صندوق تضمین بوده اند.

۸. مبلغ نکول ها

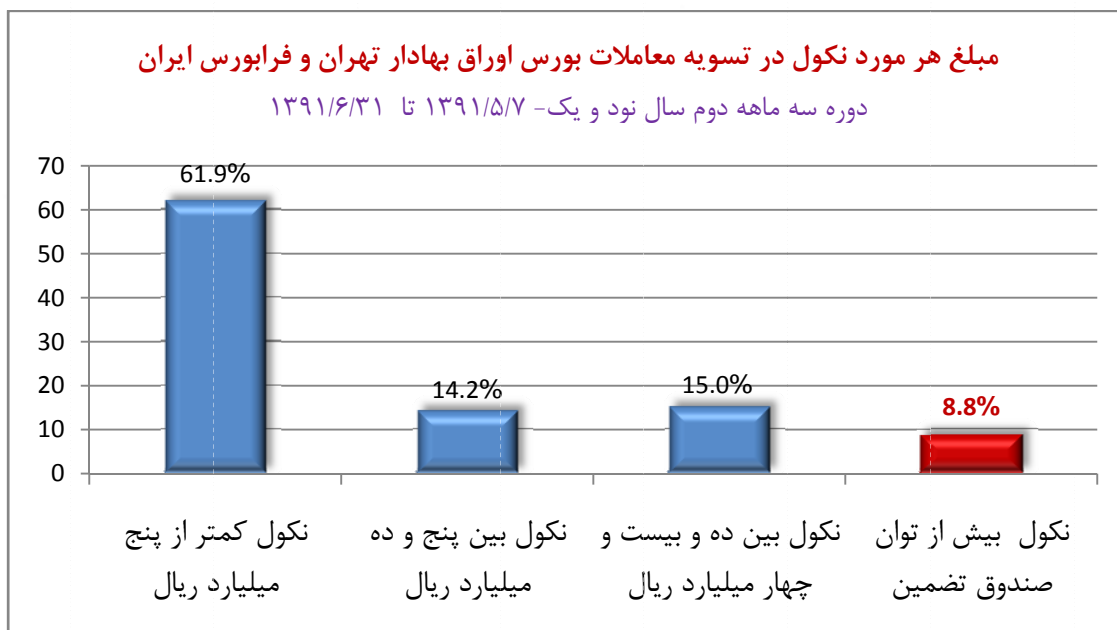
پراکندگی مبلغ هر نکول از الگوی نمودار زیر پیروی داشته است. این نمودار نشان از آن دارد که در ۸.۸ درصد موارد مبلغ نکول هر کارگزار در هر روز (نکول در تسویه معاملات سهام و اوراق مشارکت) از منابع صندوق تضمین بیشتر بوده است.

تاریخ:

شماره:

بسمه تعالی

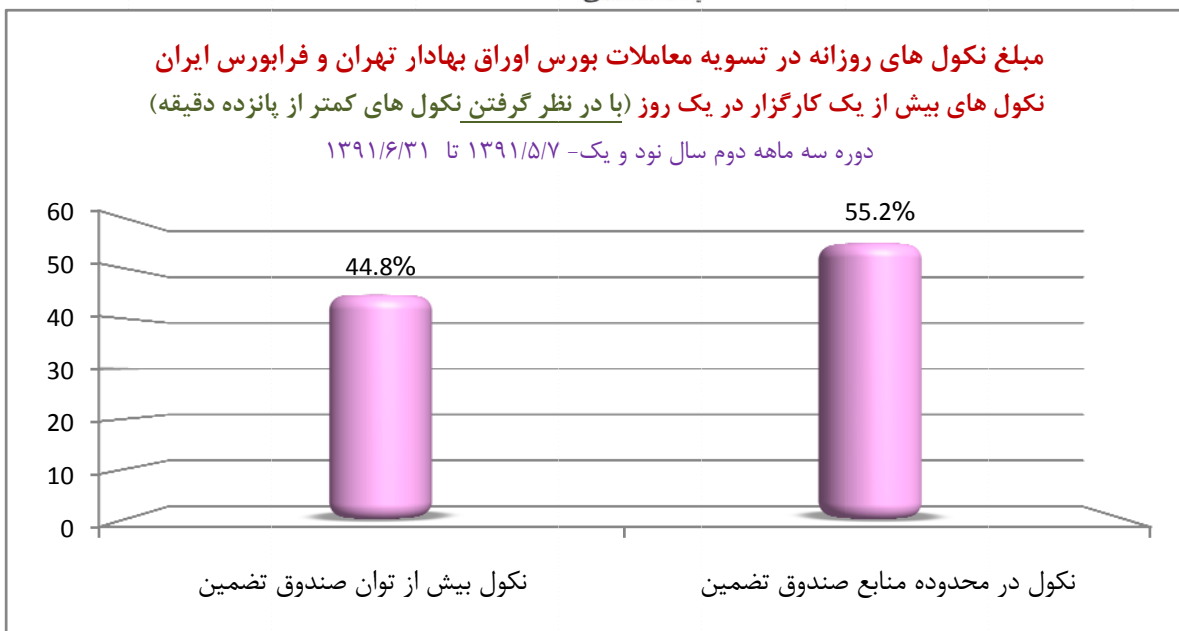
اما به دلیل آن که در هر روز در بیشتر اوقات بیش از یک کارگزار در یک روز نکول برای سهام و اوراق مشارکت داشته است، پوشش صندوق تضمین در ساعت مقرر تسویه (ساعت ۱۲ روز تسویه) از نمودار فوق کمتر است و بیشتر به نمودار زیر شبیه می باشد:

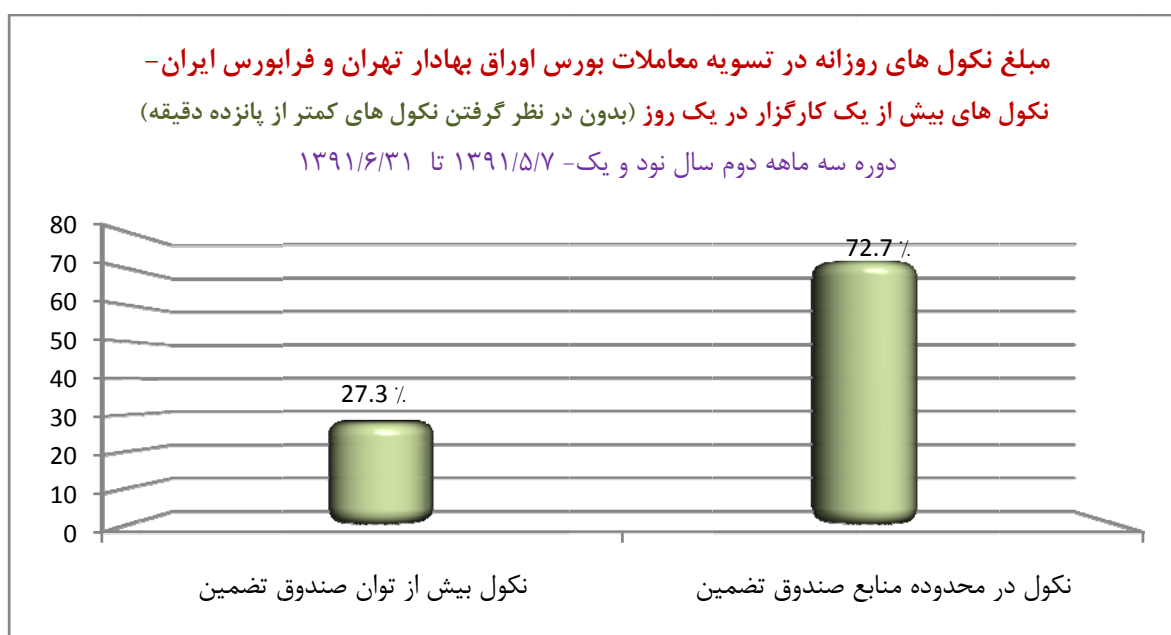
تاریخ:

شماره:

بسمه تعالی

نمودار فوق گویای این مطلب است که در ساعت ۱۲ روز تسویه نزدیک به ۵۵ درصد روزهای تسویه شامل نکول منابع صندوق تضمین پوشش دهنده نکول های واقع شده بوده است. با کسر نکول های کمتر از پانزده دقیقه از نمودار فوق پوشش صندوق تضمین بالاتر و مطابق شکل زیر خواهد بود:

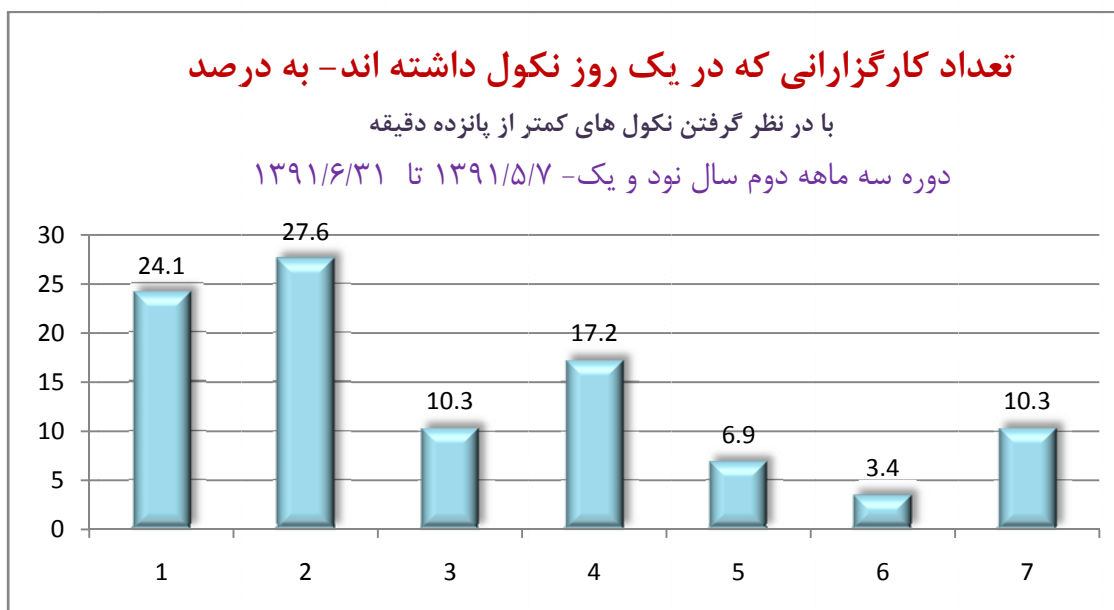

بسمه تعالی

نمودار فوق نشان می دهد در ساعت ۱۲:۱۵ روز تسویه، در حدود ۷۳ درصد روزهای شامل نکول بیش از پانزده دقیقه، منابع صندوق تضمین پوشش دهنده نکول بوده است. این واقعیت با نمودار زمان پرداخت از سوی اتاق پایاپای شرکت سپرده گذاری همخوانی دارد.

۹. تعداد کارگزاری که در یک روز نکول داشته اند

داده ها نشان می دهند در دوره سه ماهه دوم سال نود و یک به طور متوسط در هر روز شامل نکول بیش از یک کارگزار از پرداخت به موقع تعهدات خود نکول داشته است و پراکندگی تعداد کارگزاری که نکول داشته اند مطابق نمودار زیر است:

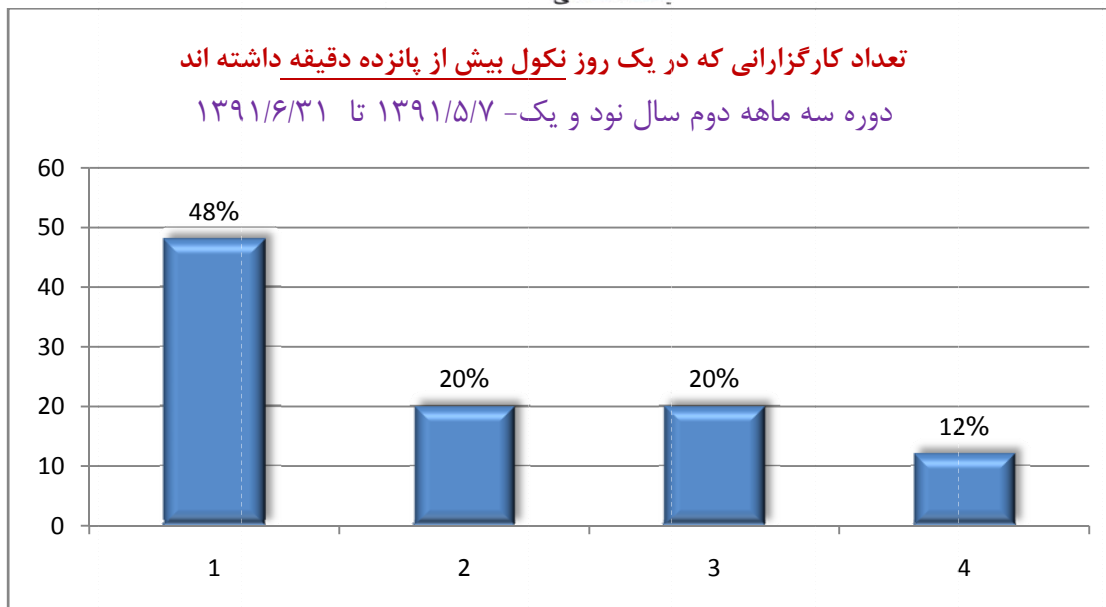
با حذف نکول های کمتر از پانزده دقیقه از داده های نکول، همان طور که نمودار زیر نشان می دهد، تنها در حدود ۴۸ درصد روزهای شامل نکول بیش از پانزده دقیقه، یک کارگزار در هر روز نکول بیش از پانزده دقیقه داشته است. به عبارت دیگر در روزهای تسویه که شامل نکول بیش از پانزده دقیقه بوده اند، در ساعت ۱۲:۱۵ دقیقه تنها در ۴۸ درصد اوقات یک کارگزار نکول داشته است و سایر اوقات بیش از یک کارگزار بدهی خود را پرداخت ننموده است.

تاریخ:

شماره:

بسمه تعالی

۱۰. مبلغ جریمه های اخذ شده از اعضا

برای دوره سه ماهه دوم سال ۱۳۹۱ در کل مبلغ ۴۱۷،۵۱۰،۸۹۵ ریال جریمه میان اعضا توزیع گردید (تا ۱۳۹۱/۶/۲۸- برای اطلاعات بیشتر به بخش درآمدها و هزینه های صندوق تضمین مراجعه نمایید). جریمه اعضا به صورت ساعتی نسبت به مبلغ نکول به همراه یک جریمه ثابت طبق مقررات دریافت می گردد. همچنین ضریب بیست درصدی به ازای هر بار نکول اضافه در هر دوره به مبلغ جریمه اضافه می گردد. مبالغ بالای جریمه تا تاریخ ۱۳۹۱/۶/۲۸ به همراه ذکر علت در جدول زیر درج گردیده است:

علت	مبلغ جریمه (ریال)	کارگزار
سه بار نکول شامل نکول روزانه به مبلغ بیش از بیست و دو میلیارد ریال	۷۲،۲۸۸،۶۱۵	۱
نه بار نکول به مبلغ کل بیش از صد و نود میلیارد ریال	۶۲،۷۳۹،۷۸۴	۲
پنج بار نکول به مبلغ بیش از دویست میلیارد ریال	۴۶،۱۰۵،۴۶۰	۳
چهار بار نکول شامل دو بار نکول بیش از پنج ساعت	۳۸،۴۲۷،۱۷۶	۴
چهار بار نکول به مبلغ بیش از صد و یازده میلیارد ریال	۲۵،۵۲۱،۶۸۸	۵
سه بار نکول به مبلغ بیش از چهل و دو میلیارد ریال	۱۱،۵۵۹،۴۵۳	۶
سه بار نکول به مبلغ بیش از بیست و دو میلیارد ریال	۱۱،۰۲۶،۱۵۱	۷